

Alzheimers hastiligi

Demans (halk arasındaki adı bunama), beyinin hastalıktan zarar görmesi halinde meydana gelen bir takım belirtiler için kullanılan genel bir terimdir. Demans hastalığı hatırlamayı, plan yapmayı ve iletişim kurmayı zorlaştırır.

Alzheimer hastalığı demansın en sık görülen tipidir.

Hastalığın erken dönemleri

Alzheimer hastalıklı kişiler tanıdık kişilerin ya da bilinen nesnelerin adlarını hatırlamakta güçlük çekebilirler. Özellikle de yakın zamandaki olayları hatırlamakta zorlanırlar.

Çoğu zaman etkinlikleri hatırlamak için yardıma gerek duyulabilirler. Ayrıca yön bulma ve basit hesaplar yapmada da zorlanırlar.

Hastalık ilerledikçe, kişide duygu, mizaç ve kişilik değişikliği belirebilir. Dışa dönük, aktif ve sosyal olan insanlar, birden sınırlı, pasif ve içine dönük haller alabilirler.

Günlük hayatta uyum sağlamak zorlaşır

Başlangıçta hastalığı normal şaşkınlık ve unutkanlıktan ayırt etmek zordur. Zaman geçtikçe bu değişimler yakınları tarafından daha dikkat çekici olur. Kişi için normal yaşam sürdürmek imkânsız hale gelir, işine adapte olamaz, alış veriş ve yemek yapamaz.

Zamanla belirtiler daha da ilerler. Alzheimer hastalıklı kişi zaman anlayışını yitirir ve artık gece ile gündüzü karıştırmaya başlar. Hastalık seyri teşhis konduktan sonra genelde yıllar sürer.

En çok yaşlılar Alzheimer'li

Alzheimer hastalığı demans hastalarının yarısını kapsar. Yani Danimarka da yaklaşık 40.000 kişi olmak üzere, tüm 65 yaş üzerindeki yaşlıların 3-4% oranı Alzheimer'lidir. İnsan yaşı ilerledikçe, Alzheimer hastalığına yakalanma riski de artar. Alzheimer çok nadir bir oranda irsidir.

Yüksek tansiyon, şeker hastalığı, sigara kullanmak vs. hastalığın ortaya çıkmasında etkin faktörlerdir. Bu sebepten dolayı dengeli beslenmek, egzersiz yapmak, sigara ve alkolden uzak durmak önemlidir.

Beyinde neler oluyor?

Alzheimer hastalığının nedeni kesin olarak bilinmiyor. Ancak bilim adamları "beta-amyloid proteinin" birleşip beyin hücrelerinin arasına sızdığını savunuyorlar. Bu hücrelerin içine "tau" adlı bir başka proteini bırakarak, önemli sinyal moleküllerin pasajını engellemiş oluyorlar. Zamanla bu hastalıklı durum, beyinin büyük alanlarında hâkimiyet kuruyor.

Doğru ve erken tanı önemli

Alzheimer hastalığı hakkında şüpheniz varsa, bir doktora görünmelisiniz. İlk muayenede teşhis koymak mümkün değildir, ancak bir takım testlerden geçmenizi ve yakınlarınızla da görüşmeleri gerektirebilir.

Doğru tanı, doğru tedavinin uygulanması ve gerekli yardımları alabilmeniz için önemlidir.

Tedavi ve bakım olanakları

Alzheimer hastalığı henüz tamamen iyileştirilemiyor, fakat bazı ilaçlarla belirtileri bir dönem içinde olsa yatıştırmak mümkün. Ancak ilaç her hastada aynı etkiyi göstermediği için, tek tedavi olarak uygulanamaz. Hasta ve yakınları için bilgilendirme ve pratik destekler örneğin giyinme, kişisel temizlik ve günlük yaşamda rahatlama, tedavide en önemli unsurlar.

Lokale kontaktoplysninger: